

Clasa a X-a - Etapa a V-a - Problema 1

Enunț. Fie $n, k \in \mathbb{N}$ cu $1 \leq k \leq 2019$. Din fiecare submulțime cu k elemente a mulțimii $\{1, 2, 3, \dots, 2019\}$ alegem cel mai mic element. Demonstrați că media aritmetică a tuturor acestor numere este egală cu $\frac{2020}{k+1}$.

Soluție. Evident, numărul total de submulțimi este C_{2019}^k . Fie A o submulțime cu k elemente și $m(A)$ cel mai mic element al său. Evident $m(A) \leq 2020 - k$. Fie $s \in \{1, 2, \dots, 2020 - k\}$ astfel încât $m(A) = s$. Atunci celelalte $k - 1$ elemente din, diferite de s , sunt din mulțimea $\{s + 1, s + 2, \dots, 2019\}$, deci sunt C_{2019-s}^{k-1} submulțimi pentru care $m(A) = s$.

Atunci media aritmetică este

$$\begin{aligned}
 M &= \frac{1 \cdot C_{2018}^{k-1} + 2 \cdot C_{2017}^{k-1} + 3 \cdot C_{2016}^{k-1} + \dots + (2020 - k) \cdot C_{k-1}^{k-1}}{C_{2019}^k} \\
 &= \frac{(C_{2019}^k - C_{2018}^k) + 2(C_{2018}^k - C_{2017}^k) + \dots + (2019 - k)(C_{k+1}^k - C_k^k) + (2020 - k)C_k^k}{C_{2019}^k} \\
 &= \frac{C_{2019}^k + C_{2018}^k + C_{2017}^k + \dots + C_k^k}{C_{2019}^k} \\
 &= \frac{C_{2020}^{k+1} - C_{2019}^{k+1} + C_{2019}^{k+1} - C_{2018}^{k+1} + \dots}{C_{2019}^k} \\
 &= \frac{C_{2020}^{k+1}}{C_{2019}^k} = \frac{2020}{k+1}.
 \end{aligned}$$

□